

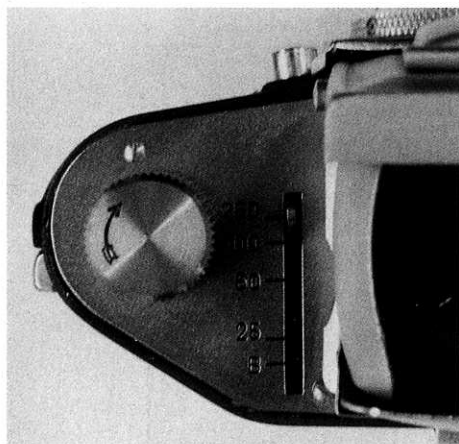
DE EXA-VAREX HET PROTOTYPE

VAN DE EXA

Door: Jan de Haan

In PHT 1992/3 stond een artikel over de EXA kleinbeeldreflexcamera. Over het prototype was mij toen nog niets bekend. Dat is inmiddels wel het geval. Vandaar dit aanvullend artikel.

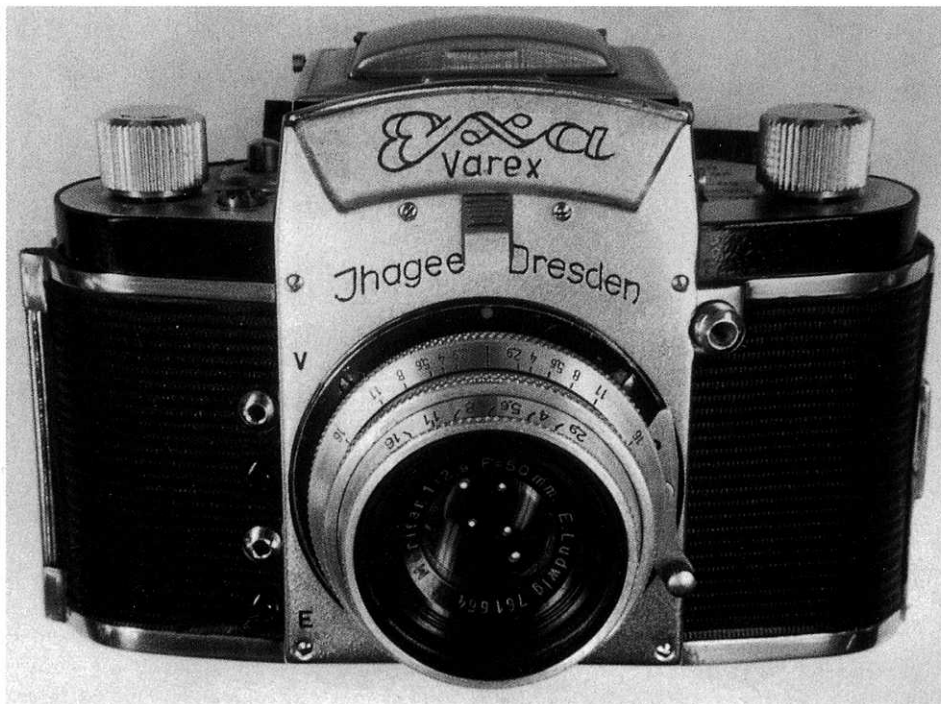
Het Exa-prototype uit 1949 had de naam EXA-VAREX. Het camerahuis was van lichtmetaal, het zag er robuust en wat dik uit. De bajonetvatting was precies in het midden geplaatst. In deze vating konden alle objectieven en toebehoren van de Exakta geplaatst worden met een zekere beperking in verband met vignettering. De body had geen draagogen en was bekleed met kunststof in een horizontaal geribd patroon. De achterwand was met een scharnier bevestigd en niet afneembaar. De lichtkapzoeker was verwisselbaar voor alle andere soorten Exakta zoekers. De camera was voorzien van een klepsluit

Instelhendel voor de tijden: 1/25 - 1/250e sec + B

waarbij met een hendeltje de volgende sluitertijden konden worden ingesteld: 1/25, 1/50, 1/100, 1/250e sec. en B. De sluitwerkte erg stil, men hoorde alleen een doffe 'floep'. Er was één stel synchrocontacten voor flitslampen (vacublitz) bij 1/25e sec. Volgens de plannen zou de camera geleverd worden met een Meyer Trioplan $f = 2,9/5\text{cm}$. De twee exemplaren van de Exa-Varex die ik gezien heb hadden echter respectievelijk een Victor en een Meritar objectief, beiden $f = 2,9/5\text{cm}$. Van het prototype werden 40 stuks gebouwd.

In 1950 kwamen de eerste Exa's in de verkoop, er waren weinig wijzigingen ten

EXA-VAREX

opzichte van het prototype. De sluitwerkte had een tot 1/150e sec. gereduceerde snelste tijd omdat de 1/250e sec. niet haalbaar bleek, de film werd namelijk onregelmatig belicht door het voor deze sluitertijd te traag op gang komen van de combinatie van klep + spiegel. Verder was de camera nu voorzien van twee stel synchrocontacten, V en E, één voor flitslampen en één voor elektronenflitsers. De aanduiding Varex moest vervallen, omdat Argus Inc. in de USA die naam reeds eerder had laten registreren.

De camera werd, als het goedkope kleine zusje van de Exakta, daarom met de naam Exa aangeboden.

Na dit eerste model kwamen veel vervolgmogelommen en het is toch verbazingwekkend dat zo'n simpele camera tot 1989, dus 40 jaar lang, met alleen detailwijzigingen in productie is gebleven. Het totaal geproduceerde aantal van omstreeks één miljoen stuks is best respectabel.

Eerste verkoopmodel de EXA uit 1950

Laatste model tot omstreeks 1989